

Protokoll fört vid enskild föredragning

Infrastrukturavdelningen
Allmänna byrån, I1

Beslutande	Föredragande	Justerat
Minister Nina Fellman	Inspektör Andreas Nyberg	Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.	Beslut
-----------------	--------

Nr 64

Utlåtande om förslag till detaljplan för Norråkersområdet i
Järsö, Lemland.
ÅLR 2017/7670
439 I1

Beslut

Beslöts att översända kulturbyråns och miljöbyråns utlåtande över förslag till detaljplan för Norråkersområdet i Järsö, Lemland. Utlåtandena finns i bilaga I117E40.

Motivering

Planförslaget berör landskapets förvaltning såsom övervakande myndighet över planläggningsväsendet. Planförslaget berör även landskapets förvaltning inom bl.a. miljövard och kulturminnesvard. Med anledning av detta har kulturbyråns, miljöbyråns och vägnätsbyråns synpunkter begärts.

Information

Vägnätsbyrån har framfört att de inte har några direkta synpunkter över planförslaget som sådant men önskar informera om att landskapsregeringen kommer att byta ut samtliga broar på bygdeväg nr 30 Järsövägen, som är fyra till antalet vilket beräknas påbörjas om cirka fem år. En GC-väg kommer att byggas längs Järsövägen vilket bedöms påbörjas i samband med broarnas utbyte. Broutbytet kan påverka framkomlighet längs Järsövägen, särskilt för tunga laster.

Bakgrund

Kommunstyrelsen i Lemland har beslutat att ställa ut förslag till detaljplan för Norråkerområdet i Järsö by i Lemlands kommun. Kommunen har brevlades meddelat landskapsregeringen att planen är utställd. Eventuella synpunkter ska vara kommunen tillhanda senast 30.11.2017.

Landskapsregeringen har 14.3.2017 gett utlåtande (enskild I1, beslut nr 18 i ärende ÅLR 2017/706) över utställd detaljplan för området som senare har omarbetats och nu ställts ut på nytt under perioden 30.10 – 30.11.2017.

Dokumentnamn	Nr	Sidnr
YTTRANDE	98 U3a	1 (2)

Datum	Dnr
22.11.2017	-

Inspektör Andreas Nyberg
Infrastrukturavdelningen
Härst.

Postat 22. 11. 2017

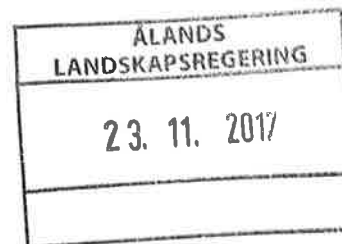
Hänvisning

Begäran per epost den 16.11.2017

ÅLR 2017/706

Kontaktperson

TF Överantikvarie Jonas Karlsson

Ärende

**Yttrande angående förslag till detaljplan för
Norråkersområdet i Järsö by, Lemlands kommun**

Ärende

Landskapsregeringens infrastrukturavdelning har efterfrågat kulturbyråns synpunkter angående reviderat detaljplaneförslag för Norråkersområdet i Järsö by, utställt under perioden 30.10.2017 till 30.11.2017. Kulturbyrån har i samband med pågående planering avgett tidigare utlåtande (40 U4. 2.2.2015, ÅLR 2014/8301) angående fasta fornlämningar inom detaljplaneområdet samt utlåtande (51 U3, 7.3.2017) angående det den 14.2.2017 till 16.3.2017 utställda detaljplaneförslagets inverkan på kulturmiljön.

Yttrande

Kulturbyrån har granskat det utställda detaljplaneförslaget och önskar framföra följande:

Kulturbyrån konstaterar att det aktuella detaljplaneförslaget har reviderats i enlighet med kulturbyråns tidigare utlåtande (51 U3, 7.3.2017) så till vida att markområdet direkt väster om fastighet 2:21 har ändrats från BE: kvartersområde för egnahemsbebyggelse till PN: Parkområde som skall bevaras i naturligt tillstånd. Kulturbyrån välkomnar denna ändring då den innebär att den ursprungliga miljön kring den kulturhistoriskt värdefulla fastigheten 2:21 bättre bevaras.

Kulturbyrån kan vidare konstatera att tomterna 3 och 4 i kvarter 40839 lämnats kvar med beteckningen BE-1. Kulturbyrån önskar återigen framföra att även denna markyta bör ha beteckningen PN för att freda den värdefulla kulturmiljön på fastigheten 1.6. Om inte detta är möjligt bör så stor del som möjligt av den norra delen av tomterna 3 och 4 i kvarter 40839 lämnas obebyggd för att i viss mån bevara delar av det som förr varit en del av fastigheten 1:6 tillhörande betes- och

jordbruksmark. Tillfarter till kvarterets tomter bör av samma anledning tillskapas från vägen i sydöst.

Kulturbyrån välkomnar även att BE-k bestämmelserna för fastigheterna 1:6 samt 2:21 har reviderats och inte längre utgår från museibyråns rådgivningsprotokoll, 22.7.09. Kulturbyrån önskar dock framföra att formuleringen "*Ändrings och reparationsarbeten bör utföras på så sätt, att byggnadernas miljö och karaktär bevaras*" behöver ändras till "*Ändrings och reparationsarbeten skall utföras på så sätt, att byggnadernas miljö och karaktär bevaras*" för att skyddsbestämmelsen ska bli verkligt tillämpningsbar.

Slutligen konstaterar kulturbyrån att den i det föregående planförslaget K-märkta bagarstugan i kvarteret 40838 helt har tagits bort från föreliggande detaljplaneförslag. Kulturbyrån har i tidigare utlåtande den 2017.09.14 påtalat denna byggnads höga byggnadshistoriska värden och betydelse för kulturmiljön. Kulturbyrån vidhåller att byggnaden bör bevaras.

Motivering

Enlighet 24§ Plan- och bygglag (2008:102) för landskapet Åland ingår det i en detaljplans syfte att styra byggande och annan markanvändning på det sätt som de lokala förhållandena, stads- och landskapsbildningen, den befintliga bebyggelsen, naturmiljön och principen om en hållbar utveckling förutsätter. Enligt 26§ Plan- och bygglag (2008:102) för landskapet Åland ska kommuner vid upprättande av detaljplan se till att särskilt den bebyggda miljön och landskapet värnas och används på ett ändamålsenligt sätt och att estetiska och kulturhistoriska värden inte påverkas mer än vad som är nödvändigt.

Tillämpade lagrum

24 och 26 §§ Plan- och bygglag (2008:102) för landskapet Åland.

TF Överantikvarie

Jonas Karlsson

Enhetschef

Mikko Helminen

Lena Perjus

Från: Andreas Nyberg
Skickat: måndag 27 november 2017 12:37
Till: Regeringen Registrator-Registraturen
Ämne: VB: Lemlandsplan Norråker.
Bifogade filer: Utlåtande, Järsö detaljplan.docx; Torrängar Järsö.pdf

ÅLANDS
LANDSKAPSREGERING
27. 11. 2017
ÅLR 2017/7670

Hej,

kan ni registrera bifogade utlåtande (inkl. karta) från miljöbyrån på ärende ÅLR 2017/7670

/Andreas

Från: Hanna Kondelin
Skickat: den 27 november 2017 11:11
Till: Andreas Nyberg
Ämne: SV: Lemlandsplan Norråker.

Hej Andreas!

Ett nytt försök. Jag lade torrängar (gulbruna stjärnor) på bara bakgrundskartan, kanske dem syns bättre nu.

Med vänliga hälsningar
Hanna Kondelin
Naturvårdsintendent
Miljöbyrån
Ålands landskapsregering
PB 1060
AX-22111 Mariehamn
Åland, Finland
t. +358 18 25453

ÅLR 2017/706 Lemland, Järsö Norråker

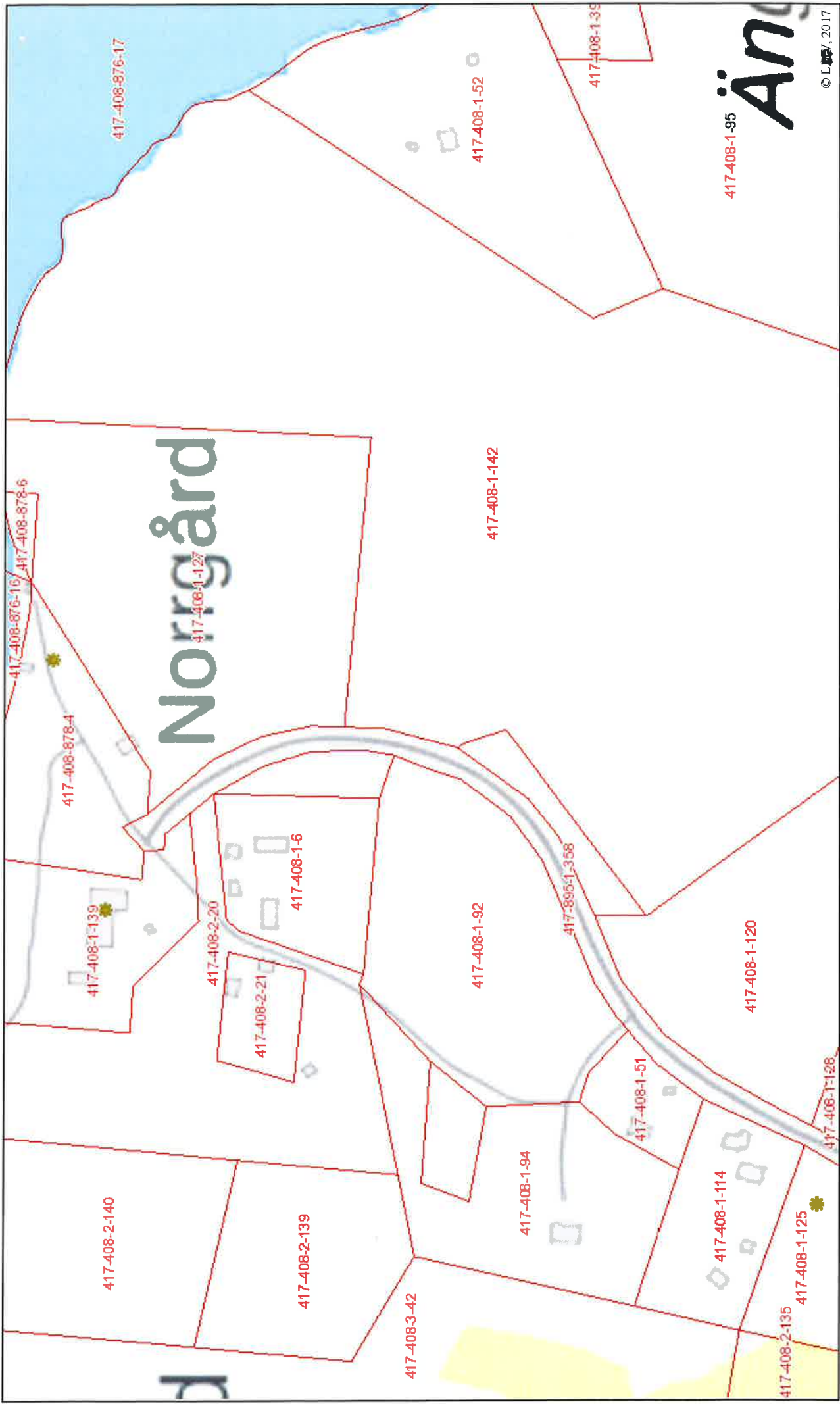
Enligt landskapsregeringens GIS-databas, finns inga skyddade arter eller biotoper inom planeringsområdet. Det finns några torrängar (bifogad en karta) som är viktiga för ängsnätfjärilen. Den är en art som är inter lagskyddad, men är dock ganska sällsynt. Torrängar bör bevaras i naturtillstånd om möjligt.

Landskapsregeringen känner inte till om det inom området har gjorts systematiska naturinventeringar. Verksamhetsutövaren ansvarar för att man utreder förekomsterna av arter och biotoper som är särskilt skyddsvärda eller fridlysta enligt LL (1998:82) om naturvård och LF (1998:113) om naturvård inom verksamhetsområdet samt organiserar arbetet så att byggandet inte skadar dem.

Övrig bedömning: Fältbesök har inte gjorts i området.

27.11.2017

Naturvårdsintendent Hanna Kondelin

1:2 737